

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि. कोकण परिमंडळ कार्यालय ग्राहक तक्रार निवारण मंच रत्नागिरी

ग्राहक तक्रार क्र. 06/2017

दाखल

• 05.04.2017

असाही इंडिया ग्लास लि.
१७, एम.आय.डी.सी.॥
इंडस्ट्रियल एरिया,
तलोजा,जि.रायगढ

तक्रारदार ग्राहक

अधिकारी अभियंता, महावितरण मंडल कार्यालय, रत्नागिरी

विरुद्ध पक्षकार

±ÜœüÖ ^-äääöööß

- 1) वि.श. गुळवणी
अध्यक्ष
2) श्री. एस. एस. तायडे,
कार्यकारी अभियंता

ग्राहकाच्या वतीने

- ## 1) आर्य मुकुंद दत्तात्रेय शिंदे ü (प्रतिनिधि)

विरुद्ध पक्षकाराच्या वतीने

- १) आरूपीकरण विभाग
कार्यकारी अभियंता, मंडल कार्यालय
रत्नागिरी

२) श्री. दयानंद कमतगी
उपकार्यकारी अभियंता, कार्यालय
कार्यालय रत्नागिरी

३) श्री. अरविंद भाग्यवंत
उपकार्यकारी अभियंता, कार्यालय
कार्यालय रत्नागिरी

न्यायनिर्णय

ग्राहक तक्रार निवारण मंच, कोकण परिमंडल, रत्नागिरी खालीलप्रमाणे निर्णय जाहीर करीत आहे.

- 1) तक्रारदार यांनी सन १९९४-९५ मध्ये खारेपाटण ते राजापूर या उपकेंद्राची उभारणी स्वतःचे खर्चाने केली त्याची रक्कम रु. २१२०४०००/- व्याजासह विरुद्ध पक्षकार यांचेकडून वसूल होऊन मिळणेबद्दल पस्ततचे गान्हणे अपील या मंचासमोर दाखल केले आहे.

-----गान्हाण्याचे संक्षिप्त स्वरूप-----

- 2) तक्रारदार असाही इंडिया ग्लास लि. ही कंपनी असून त्यांचे पूर्वीचे नांव फ्लोट ग्लास इंडिया »॥० + ॥० होते. तक्रारदार हे विरुद्ध पक्षकार यांचे ग्राहक होते व त्यांचा ग्राहक क्र. २१२०५९००८४८७ असा हा ॥० तक्रारदार यांच्या विनंतीवरुन सदर वीजपुरवठा जानेवारी २०१५ मध्ये कायमस्वरूपी खंडीत करण्यात + ॥०

तक्रारदार यांनी सन १९९५ मध्ये खारेपाटण ते राजापूर सबस्टेशन पर्यंत ३३ केवळी उच्चदाब वाहिनी स्वतःच्या खर्चाने उभारणी करून तत्कालीन महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ (संक्षिप्तपणे MSEB) यांना हस्तांतर केली.

सन १९९३ मध्ये तक्रारदार यांनी त्यावेळी कार्यरत असलेल्या ११ केव्ही उच्चदाब वाहिनीमधून त्यांच्या युनिटला वीजपुरवठा करावा अशी विनंती केली होती. परंतु त्या वाहिनीतून मिळणार $0.30 \times 0.01 = 0.03$ चांगल्या गुणवत्तेचा असणार नाही व सायंकाळी चार तास वीज वापरता येणार नाही असे MSEB मार्फत कळविणेत आले. प्रस्तावित पावस उपकेंद्र कार्यरत होण्यास बराच काळ लागणार होता. अशा प्रकारे MSEB यांनी तक्रारदार यांना स्वतःचे खर्चाने विद्युत वाहिनी उभारणेस आणि उपकेंद्रासाठी मोफत जमीन देण्यास भाग पाडले होते. त्यानंतर MSEB यांनी प्रस्तावात बदल करून सर्वोस कनेक्शन आणि सर्वोस लाईन आकाराचे रु. १६३४८२७/- तसेच अनामत रक्कम व वीजमीटरचा वेगळा आकार भरण्यास तक्रारदार यांना कळविले. शिवाय ३३ केव्ही उच्चदाब वाहिनी खारेपाटण ते तक्रारदार यांची युनिटची जागा याएवजी राजापूर सबस्टेशन पर्यंत स्वर्खर्चाने उभी करण्यास सांगितले. सारांश, MSEB यांनी सर्व अडचणी तक्रारदार यांच्या माथी मारून सदरचे संपूर्ण इन्फ्रास्ट्रक्चर विनासायास व फुक्ट $\times 0.30 \times 0.01$

तक्रारदार यांचे पुढे असे म्हणणे आहे की त्यांनी १९९५ मध्ये ३३ केळी वाहिनी उभारणेसाठी रु. ९२८६९५७/- एवढा खर्च केला होता. तक्रारदार यांनी १९९५ ते २०१५ या काळात वीज वापरली असल्यामुळे सर्वोस लाईन आकार रु. १६३४८२७/- ची मागणी ते करीत नाहीत. तक्रारदार यांनी उभारलेली सदरची ३३ केळी वाहिनी उच्च दर्जाची असून विरुद्ध पक्षकार त्याचा वापर करीत आहेत. विरुद्ध पक्षकार यांनी आतापर्यंत ६० कोटी रुपये महसूल मिळवला आहे. पुढील कित्येक वर्षे सउर वाहिनी वापरता येते. वापरण्याच्या स्थितीत असलेल्या सर्व मटेरियल/ उपकरणांची क्रेडीट विरुद्ध पक्षकार यांनी देणे करारपत्राप्रमाणे आवश्यक आहे.

तक्रारदार यांनी उभी केलेली सदर वाहिनी १८.६ कि.मी. असून महावितरणच्या दरपत्रकानुसार त्याची सध्याची किंमत रु. २१२०४०००/- इतकी येते. सध्या सदर वाहिनीस राजापूर, कोंडीये व पालवरै+ ३३ केव्हीची उपकेंद्रे जोडलेली आहेत. जर सदर वाहिनी भंगार भावात विकणेत आली तर PWD च्या दरपत्रकानुसार त्याची किंमत रु. ६८०५५६०/- इतकी येऊ शकते. विरुद्ध पक्षकार यांनी इन्फ्रास्ट्रक्चर आकार एकदाच घेण्याएवजी दोनवेळा वसूल केला आहे. सबब करारपत्र क्र. २ प्रमाणे रक्कम रु. २१२०४०००/- विरुद्ध पक्षकार यांचेकडून व्याजसह वसूल होऊन मिळणेची तक्रारदार यांची विनंती आहे.

- ३) तक्रारदार यांनी दि. २६.१२.२०१६ रोजी अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, रत्नागिरी यांचेकडे रितसर गान्हाणे दाखल केले होते. परंतु ते सदर कक्षाने दि. १६.०३.२०१७ च्या आदेशाने फेटाळल्यामुळे प्रस्तुत अपील त्यांनी दि. ०५.०४.२०१७ रोजी या मंचाकडे दाखल केले आहे. या मंचाचे अध्यक्ष यांना मे व जून २०१७ मध्ये महत्तवाच्या खाजगी कामासाठी वारंवार बाहेरगांवी जावे लागल्याने व काही काळ त्यांची प्रकृती २०८ नसल्याने या प्रकरणाचा निर्णय ६० दिवसांत करता आला नाही.

----- वितरण कंपनीची भूमिका -----

- ४) तक्रारदार यांनी विरुद्ध पक्षकार विरुद्ध जे काही आरोप केले आहेत ते विरुद्ध पक्षकार यांनी नाकारले आहेत. विरुद्ध पक्षकार यांनी दि. १८.०५.२०१७ रोजीचे जे म्हणणे दाखल केले आहे त्यानुसार तक्रारदार यांची विनंती नामंजूर होणेस पात्र आहे. तक्रारदार यांना विश्वसनीय व योग्यरित्या वीजपुरवठा होण्यासाठी त्यांचे प्रतिनिधी व विरुद्ध पक्षकार यांचे संबंधीत अभियंता यांच्यात चर्चा -००८ ००८. +००८ वीजपुरवठ्यासाठी कार्यरत असलेल्या २२०/३३ केव्ही खारेपाटण अति उच्चदाब उपकेंद्रापासून ते ३३/११ केव्ही राजापूर उपकेंद्रापर्यंत एक्स्प्रेस फीडरसाठी तक्रारदार यांनी स्वतः खर्च करावयाचा होता आणि अ००८ उच्चदाब वाहिनी उभारणीसाठी पायाभूत सुविधासाठी स्वतः खर्च करण्याचे समंतीपत्र तक्रारदार यांनी MSEB ला दिलेले होते. अशा स्वतंत्र ३३ केव्ही वाहिनीचे काम तक्रारदार यांच्या खर्चाने पूर्ण करण्यात आले. तक्रारदार यांचेकडून दोनवेळा सर्वीस लाईन आकार घेणेत आला नव्हता. विद्युत पुरवठा कायथ० १९४८ च्या कलम ४९ प्रमाणे पायाभूत सुविधाचा केलेला खर्च योग्य होता व त्यांना तो मान्यही होता. तक्रारदार यांना दि. ०८.०४.१९९५ रोजी वीजजोडणी देण्यात आली. तक्रारदार यांना चांगल्या दर्जाचा Voltage आणि uninterrupted वीजपुरवठा करता येण्यासाठी त्यांच्या संमतीने व खर्चाने सदरची नवीन एक्स्प्रेस फीडर वाहिनी केवळ त्यांच्याचसाठी उभारण्यात आली. सदर वाहिनीवरून विरुद्ध पक्षकार यांचे कोणतेही उपकेंद्र कार्यरत नव्हते. व सध्याही नाही.

करारपत्र क्र. २ दि. २७.०५.२००५ यामधील कलमे गैरलागू आहेत, कारण सन २००५ मध्ये नवीन वाहिनीचे काम करण्यात आले नव्हते. सदरच्या एक्स्प्रेस फीडर वाहिनीचे काम सन १९९४-९५ मध्येच करण्यात आले होते. सन १९९५ पासून घसारा (Depreciation) जमेत धरल्यास (२००५ च्या करारपत्रप्रमाणे) सन २०१४-१५ पर्यंत तक्रारदार यांनी वीजपुरवठा घेतल्याने विरुद्ध पक्षकार हे आता काहीच देणे लागत नाहीत. तक्रारदार यांची गान्हाण्यातील मागणी मुदतबाह्य -००८ +००८ ००८ ००८ नियामक आयोग यांनी केस क्र. ३६/२००८ मध्ये दिलेल्या निर्णयाचा विचार व्हावा वगैरे.

- ५) या प्रकरणाची सुनावणी या मंचासमोर दि. ०३.०६.२०१७ रोजी घेणेत आली. त्यावेळी तक्रारदारातर्फे प्रतिनिधी श्री. मुकुंद दत्तात्रय शिंदे आणि विरुद्ध पक्षकारतर्फे कार्यकारी अभियंता श्री. बाळासाहेब जा-००८ व उपकार्यकारी अभियंता श्री. दयानंद कमतगी हजर होते. त्यांचे तोंडी युक्तिवाद ऐकणेत आले आहेत. उपलब्ध सर्व कागदपत्रे वाचण्यात आली आहेत.

कारणमिमांसा

- ११) या प्रकरणात, दि. २२.०३.१९९५ चे नालेले करारपत्र (क्र. १) आणि दि. २७.०५.२००५ चे करारपत्र (क्र.२) असे दोन करारपत्र दाखल आहेत. त्यापैकी दि. २२.०३.१९९५ च्या करारपत्रात पायाभूत सुविधाच्या (Infrastructure) केलेल्या खर्चाबाबत व तो तक्रारदार यांना परत करणेबाबत अगर त्याचे अंतिमतः क्रेडीट देण्याबाबत काहीही उल्लेख नाही. सदर करारपत्राच्या किमान कालावधी दोन वर्षे इतका ~~अंतिम~~.
- १२) विद्युत पुरवठा अधिनियम १९४८ च्या कलम ४९ नुसार, एखादया व्यक्तीस अगर कंपनीस वीजपुरवठा करण्यासाठी, वीज मंडळास योग्य वाटतील अशा अटी व शर्ती लागू करण्याचा अधिकार होता.
- १३) तक्रारदार यांनी त्यांच्या म्हणण्याप्रमाणे ३३ केव्ही नवीन वाहिनी उभारणेसाठी रक्कम रु. ९२८६९५७/- इतका खर्च त्यावेळी केलेला होता. या रकमेच्या बाबत किंवा त्याचे परताव्याबाबत सन १९९५ मध्ये कोणताही करार नाला नव्हता. परंतु सन २००५ च्या दुसऱ्या करारपत्रातील परिच्छेद १३-९ मध्ये काही मजकूर ~~परिच्छेद~~ केला आहे. हा दि. २७.०५.२००५ चा करार सात वर्षे मुदतीचा होता. या परिच्छेदात, कराराच्या समाप्तीनंतर ग्राहकाने सुस्थितीत वितरण कंपनीला परत केलेल्या साहित्याचे काही शर्तीवर वितरण कंपनीने क्रेडीट देणेबाबत नमूद केले आहे. तथापि परिच्छेद ९ (२) हेसुद्धा महत्वाचे आहे. त्यामध्ये, पहिल्या वर्षाचा घसारा (Depreciation) २५% आणि त्यानंतर प्रत्येक महिन्यास १% घसारा जमेस धरून साहित्याचे मूल्य ठरवायचे आहे. तक्रारदार यांनी अंदाजे १९ वर्षे वीजवापर केला होता. परिच्छेद ९(२) चा विचार केल्यास तक्रारदार यांनी दिलेल्या वाहिनीचे/साहित्याचे काहीही मूल्य ~~उरत~~ नाही आणि त्या कारणाने विरुद्ध पक्षकार काहीही देणे लागत नाही.
- १४) दि. ०९.०६.२०१५ च्या अधिक्षक अभियंता, रत्नागिरी यांना तक्रारदार यांनी पाठवलेल्या पत्रामध्ये, त्यांनी एकतर वीजदेयकांमधून वसूल केलेल्या M.D. Charges ची रक्कम रु. १३७२७५०/- विरुद्ध पक्षकार यांनी परत करावी अथवा उच्चदाब वाहिनीचा केलेला खर्च रु. ७८५०९६५/- परत द्यावा असे नमूद केले होते. या प्रकरणात तक्रारदार यांनी M.D.charges मागणी केलेले नाहीत. मात्र उच्चदाब वाहिनीच्या केलेल्या खर्चापोटी $\text{1/4} \times 7850965/-$ ची मागणी न करता रु. २१२०४०००/- ची मागणी केली आहे. अर्थात्, येथे हे नमूद करणे जरुरीचे आहे की सन १९९५ मधील ३३ केव्ही उच्चदाब वाहिनीच्या सर्व साहित्याचे/उपकरणांचे सध्याचे मूल्य, Depreciation चा विचार करता, नगण्य असणार आहे.
- १५) वरील सविस्तर विवेचनावरून एक बाब स्पष्ट होते की सन १९९४-९५ मधील व सन २००५ मधील करारपत्रांमध्ये तक्रारदार यांना निःसंदिग्धरित्या उपयोगी पडेल असा मजकूर नमूद केलेला नाही. सन २००५ च्या करारपत्र -२ मधील तरतुदीप्रमाणे उच्चदाब वाहिनीचे घसारामूल्य (Depreciation) विचारात घेतले तर तक्रारदार यांना काहीही रक्कम प्राप्त होऊ शकत नाही. वास्तविक, सदरचे करारपत्र-२ कोणीही नाकारलेले नाही. त्याच्या प्रती उभयपक्षांनी या प्रकरणात दाखल केल्या आहेत. त्यामुळे या करारपत्र २ च्या आधारे तक्रारदार यांना कोणताही Relief देता येत नाही. आता आपण उपलब्ध काही पत्रव्यवहाराचा विचार करू.
- १६) तक्रारदार यांनी दि. १६.१२.१९९३ च्या अधिक्षक अभियंता, रत्नागिरी यांना दिलेल्या पत्रांत शेवटी, MSEB चे सर्व नियम, विनियम यांचे आपण पालन करु आणि वीजपुरवठा करण्यासाठी वीजमंडळाला येणाऱ्या सर्व खर्चाची प्रतिपूर्ती करु असे नमूद केले होते. अधिक्षक अभियंता यांनी तक्रारदार यांना दिलेल्या दि. ०७.०७.१९९४ च्या पत्रात, त्यावेळी कार्यरत असलेल्या वीज वाहिनीतून $100\text{ कृ०} 38\text{.00} 1050$ औपचारिक बाबी पूर्ण केल्यानंतर लगेच देण्यात येईल आणि कायमचा पुरवठा नियोजित पाचस उपकेंद्रातून करण्यात येईल असे कळवले होते. अर्थात्, पावस केंद्र उभारण्यात बराच कालावधी लागणार होता. उपलब्ध वीजवाहिनीतून मिळणारी वीज उच्च दर्जाची नसून सायंकाळी ३-४ तास वीज मिळणार हे

नक्ती. दि.१६.१२.१९९४ च्या तक्रारदार यांनी अधिक्षक अभियंता यांना दिलेल्या ₹५००/- त्यावेळी कार्यरत असलेल्या वीजवाहिनीबद्दारे (जरी सायंकाळी वीज उपलब्ध होणार नक्ती) वीजपुरवठा घेण्याचे मान्य केले होते. याच पत्रात शेवटी, MSEB तक्रारदार यांना कायमपणे वीजपुरवठा करण्यासाठी जी जी काही व्यवस्था करेल त्याचा खर्च सोसण्याची तयारी बिनशर्त दर्शविली होती. त्या होणाऱ्या खर्चाचे अंदाजपत्रक देणेचीही तक्रारदार यांनी विनंती केली होती.

सबब, खालीलप्रमाणे अंतिम आदेश करणेत येत आहे.

† ०४०

- 1) तक्रारदार असाही इंडिया ग्लास लि. यांचे प्रस्तुतचे गान्हाणे अपील नामंजूर करण्यात येत आहे.
- 2) या आदेशाविरुद्ध अर्जदारास अपील करावयाचे असल्यास खालील पत्त्यावर हा आदेश मिळाल्यापासून ६० दिवसात अपील दाखल करता येईल.

-०००:- ००५०५०

विद्युत लोकपाल
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग,
६०६/६०८, केशवा,
बांद्रा कुला कॉम्प्लेक्स, मुंबई ४००००५
फोन नं. ०२२- २६५९२९६५

वि. श. गुळवणी
अध्यक्ष,
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

श्री .एस.एस.तायडे
००५०५०५०५० / कार्यकारी अभियंग
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

दिनांक :- 21.06.2017
ठिकाण :- रत्नागिरी.